

Verdrag van Lissabon

Gevolgen voor de Vlaamse Landbouw en Visserij

 Landbouw
en Visserij

 trio.be

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Schets van de Europese institutionele instellingen vóór en ná Lissabon	6
2.1	Inleiding.....	6
2.1.1	Vóór Lissabon.....	7
2.1.2	Ná Lissabon	8
2.2	De Raad van de Europese Unie.....	10
2.2.1	Organisatie en werking	10
2.2.1.1	Vóór Lissabon.....	11
2.2.1.2	Ná Lissabon.....	11
2.2.2	Hoe worden de stemmingen in de Raad georganiseerd?.....	12
2.2.2.1	Vóór Lissabon.....	12
2.2.2.2	Ná Lissabon.....	12
2.2.3	Vertegenwoordiging van de lidstaten.....	13
2.3	De Europese Raad.....	14
2.4	Het Europees Parlement.....	15
2.4.1	Samenstelling en taken.....	15
2.4.2	Invloed van het Verdrag van Lissabon.....	17

2.5 De Europese Commissie	18
2.5.1 Samenstelling en rol.....	18
2.5.2 Taken.....	19
2.5.2.1 Overzicht	19
2.5.2.2 Indienen wetsvoorstellen bij het Parlement en bij de Raad.....	19
2.5.2.3 Uitvoering van het Europees beleid en van de EU-begroting.....	19
2.5.2.4 Zorg dragen voor de handhaving van het Europees recht.....	20
2.5.2.5 De EU vertegenwoordigen op internationaal vlak.....	20
2.5.3 Organisatie	20
3 Europese besluitvorming vóór en ná de inwerkingtreding van het verdrag van Lissabon.....	21
3.1 Vóór Lissabon.....	21
3.1.1 Medebeslissingsprocedure.....	21
3.1.2 Raadplegingsprocedure.....	23
3.1.3 Instemmingsprocedure.....	24
3.2 Ná Lissabon.....	25
3.2.1 De uniforme wetgevingsprocedure van artikel 294 VWEU.....	25
3.2.2 Wetgevingshandelingen en niet-wetgevingshandelingen.....	26
3.2.3 Delegatie en uitvoering na Lissabon en de invloed op comitologie.....	27
3.2.4 Uitvoeringshandelingen.....	28
3.2.5 Comitologie – de toekomst.....	29

4 Europese besluitvorming inzake Landbouw en Visserij ná Lissabon.....	30
4.1 Co-decisie of medebeslissingprocedure.....	30
4.2 Comitologie – de vele beheers- en andere comités.....	31
4.2.1 Artikel 290 en 291 Verdrag van Lissabon.....	32
4.2.2 De comités.....	33
4.3 Openbaarheid.....	34
Colofon.....	36

1 Inleiding

Het Verdrag van Lissabon is een Verdrag van de Europese Unie getekend in Lissabon op 13 december 2007. Voluit spreekt men over het Verdrag tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of kortweg: het Hervormingsverdrag. Het verdrag is na ratificatie door alle 27 EU-lidstaten in werking getreden op 1 december 2009.

Het Verdrag van Lissabon wijzigt de twee bestaande Europese verdragen, het EU-Verdrag en het EG-Verdrag. Daarbij zal in principe één institutioneel kader gecreëerd worden voor alle beleidsterreinen, ter vervanging van de huidige 3-pijlerstructuur, waarop de Unie berust. Tegelijk wordt het EG-Verdrag herdoopt tot het Verdrag betreffende de werking van de Unie (VWEU).

De wijzigingen hebben belangrijke gevolgen voor de Europese instellingen en voor de Europese besluitvorming, onder meer op de besluitvorming in verband met het landbouw- en visserijbeleid. Deze brochure geeft een overzicht van de nieuwe context waarin de Europese besluitvorming vanaf 1 december 2009 plaatsvindt. Het doelpubliek is de Vlaamse landbouwbevolking in de breedste betekenis van het woord.

2 Schets van de Europese institutionele instellingen vóór en ná Lissabon

2.1 Inleiding

In de Europese Unie (EU) bundelen een aantal landen hun soevereiniteit om zo een macht en invloed in de wereld te verwerven die geen van hen afzonderlijk zou hebben. In Europese context wordt er steeds gesproken over lidstaten, niet over landen.

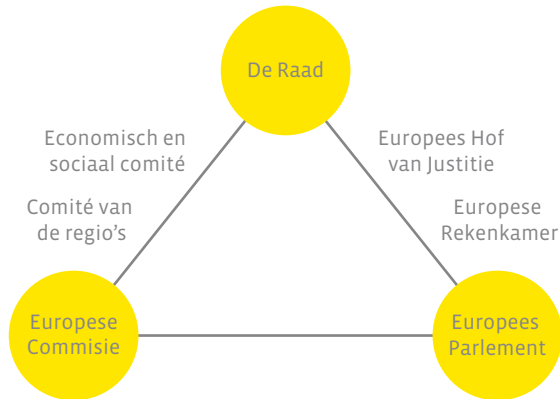
De lidstaten dragen sommige besluitvormingsbevoegdheden over aan de door hen gecreëerde gemeenschappelijke instellingen. Hierdoor worden beslissingen over specifieke onderwerpen van gemeenschappelijk belang genomen op Europees niveau. Het landbouw- en visserijbeleid is hier een mooi voorbeeld van, aangezien dit beleid sinds de oprichting van de EU bijna volledig Europees georiënteerd wordt.

De Europese Unie heeft sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zeven institutionele instellingen: het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie, de Europese Raad, het Hof van Justitie, de Rekenkamer en de Europese Centrale Bank. Voor de Europese besluitvorming is vooral de institutionele driehoek van het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie belangrijk. Vooral in het kader van de medebeslissingsprocedure heeft ieder van deze instellingen een belangrijke rol.

Daarnaast hebben ook het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een raadgevende taak.

De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van deze instellingen zijn vastgelegd in de verdragen die de grondslag vormen voor alles wat de EU doet. In deze verdragen zijn ook de regels en procedures vastgelegd die de EU-instellingen moeten volgen.

De Europese raad van Staats- en Regeringsleiders

2.1.1 Vóór Lissabon

Vóór het Verdrag van Lissabon was de besluitvorming in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (het GLB) gebaseerd op de artikelen 32 tot 38 van het EG-Verdrag. De Raad en de Europese Commissie speelden hierbij de hoofdrol: de Commissie met het initiatiefrecht om beleidsvoorstellen te formuleren – naast haar taak bij de uitvoering - en de Raad die de hoofdlijnen van het beleid bepaalde. Het Europees Parlement had voornamelijk een adviserende rol. Het was enkel medewetgever voor de regels met betrekking tot:

- de interne markt
- de hygiëne van levensmiddelen
- het veterinaire en fytosanitaire beleid dat rechtstreeks gericht is op de volksgezondheid.

Het Hof van Justitie stond in voor de handhaving en interpretatie van het Europese recht.

2.1.2 Ná Lissabon

Volgens de inleidende bepaling (preambule) van het Verdrag van Lissabon is het doel het streven te voltooien om de doeltreffendheid en de democratische legitimiteit van de EU te versterken en haar optreden samenhangender te maken. De belangrijkste wijzigingen gaan over de afschaffing van de Europese pijlerstructuur, het toegenomen belang van het stemmen via gekwalificeerde meerderheid in de Europese Raad, een grotere rol voor het Europees Parlement en de introductie van een permanente voorzitter van de Europese Raad en de Hoge Vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken.

Het Hervormingsverdrag introduceert ook voor het eerst in de geschiedenis van de EU een uitstapmogelijkheid, als een lidstaat zijn lidmaatschap van de EU wil opzeggen.

Voortaan zijn de bevoegdheden van de EU ten opzichte van de lidstaten expliciet bij verdrag vastgelegd. De bevoegdheden die niet aan de EU zijn toebedeeld, behoren toe aan de lidstaten. De bevoegdheden van de EU kunnen worden onderverdeeld in volgende categorieën:

1. Exclusieve bevoegdheden voor de Unie. Enkel de EU mag op deze gebieden wetgeving aannemen en internationale akkoorden sluiten:
  - De douane-Unie
  - Mededingingsrecht
  - Monetair beleid binnen de eurozone
  - Het gemeenschappelijk visserijbeleid
  - Het gemeenschappelijke handelsbeleid

2. Gedeelde bevoegdheden met de lidstaten. Lidstaten mogen geen wetten aannemen die afbreuk doen aan reeds aangenomen Europese wetgeving met betrekking tot:
  - De interne markt
  - Sociaal beleid
  - Economische, sociale en territoriale samenhang
  - Landbouw en visserij, met uitzondering van de instandhouding van de vispopulatie
  - Milieu
  - Consumentenbescherming
  - Vervoer
  - Trans-Europese netwerken
  - Energie
  - De ruimte van vrijheid, veiligheid en recht
  - Gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid

Op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en ruimte-onderzoek is de EU bevoegd om acties te ondernemen, met name programma's uit te voeren. Op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp is de EU ook bevoegd om een gemeenschappelijk beleid te voeren. Voor deze materies mag aan de lidstaten niet het recht ontzegd worden hun eigen bevoegdheid uit te oefenen.

3. Aanvullende bevoegdheid voor de Unie. Handelingen van de EU mogen enkel het beleid van lidstaten ondersteunen, coördineren of aanvullen:
  - Volksgezondheid
  - Industrie
  - Cultuur
  - Toerisme
  - Onderwijs, beroepsopleiding, jongeren en sport
  - Civiele bescherming
  - Administratieve samenwerking

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is gebaseerd op artikel 38 VWEU. De Raad, de Europese Commissie en het Europees Parlement worden drie evenwaardige onderhandelingspartners. De Europese Commissie heeft op dit moment nog steeds het unieke initiatiefrecht, de Raad en het Europees Parlement beslissen gezamenlijk over het voorstel. Uitzonderingen op deze regel zijn vastgelegd in artikel 43(3) VWEU. Hierin staat dat voor wat betreft het vastleggen van prijzen, heffingen, steun en kwantitatieve beperkingen de beslissingen enkel door de Raad worden genomen.

2.2 De Raad van de Europese Unie

2.2.1 Organisatie en werking

De Raad van de Europese Unie (voortaan officieel de Raad) is het belangrijkste besluitvormingsorgaan. De Raad vertegenwoordigt de lidstaten. De zittingen worden bijgewoond door één minister van elke nationale (in België dus zowel de federale als regionale) regering van de EU en heeft momenteel dus 27 leden.

De voorzitter van de Raad is verantwoordelijk voor de agenda van de Raad, leidt alle vergaderingen, brengt de besluitvorming voor de wetgeving en het beleid op gang en bemiddelt tussen de lidstaten om zo tot een compromis te komen.

De Raad komt in tien verschillende samenstellingen bijeen:

1. Algemene Zaken
2. Buitenlandse Zaken
3. Economische en Financiële Zaken
4. Justitie en Binnenlandse Zaken
5. Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Gezondheid en Consumentenzaken
6. Concurrentie (Interne Markt, Industrie en Onderzoek)
7. Transport, Telecommunicatie en Energie
8. Landbouw en Visserij
9. Milieubeheer
10. Onderwijs, Jeugd en Cultuur

Welke ministers welke zitting bijwonen is afhankelijk van het onderwerp dat op de agenda staat. Als de Raad bijvoorbeeld milieukwesties bespreekt, dan woont de minister van Milieu van elke lidstaat de zitting bij, die dan de 'Milieuraad' wordt genoemd. Elke minister in de Raad is gemachtigd zijn of haar regering te binden. Bovendien is elke minister in de Raad politiek verantwoordelijk tegenover zijn of haar nationaal parlement en tegenover de burgers die het Parlement vertegenwoordigt. Dit verzekert de democratische legitimiteit van de beslissingen van de Raad.

2.2.1.1 Vóór Lissabon

Elke lidstaat was om de beurt voorzitter van de Raad gedurende een periode van zes maanden. Iedere lidstaat bepaalde gedurende die zes maanden zijn eigen programma, zonder hierbij expliciet rekening te houden met het voorgaande of toekomstige voorzitterschap.

2.2.1.2 Ná Lissabon

De vroegere Raad Algemene zaken en Buitenlands beleid is sindsdien opgesplitst in de Raad Algemene Zaken en de Raad Buitenlandse Zaken.

Vanaf 1 januari 2010 wordt het huidige rotatiesysteem van het voorzitterschap van de Raad, waarbij iedere lidstaat 6 maanden aan het hoofd van de Raad staat, vervangen door een systeem waarbij 3 lidstaten het voorzitterschap gedurende anderhalf jaar op zich nemen om de continuïteit te waarborgen, het zogenaamde trio-voorzitterschap.

Er wordt systematisch een 18-maandenprogramma opgesteld. De 3 lidstaten die gedurende deze periode het Voorzitterschap van de Europese Unie zullen waarnemen, werken binnen de context van dit programma. Uiteraard blijft het mogelijk om specifieke nationale accenten te leggen. Zo hebben Spanje, België en Hongarije als eerste een gemeenschappelijke programma voorgesteld (zie www.eutrio.eu).

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is er ook voor het buitenlands beleid een permanente voorzitter aangeduid, met name Catherine Ashton. In tegenstelling tot voor de andere formaties van de Raad met hun roterend voorzitterschap, zit zij de Raad Buitenlandse Zaken permanent voor.

2.2.2 Hoe worden de stemmingen in de Raad georganiseerd?

Beslissingen van de Raad worden bij stemming genomen. Hoe groter de bevolking van een land, hoe meer stemmen het land heeft. De stemmen worden echter gewogen in het voordeel van de landen met minder inwoners. De grootste landen zoals Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk hebben 29 stemmen. België heeft 12 stemmen op een totaal van 345.

2.2.2.1 Vóór Lissabon

Over de meeste kwesties besliste de Raad met een 'gekwalificeerde meerderheid'. Die werd bereikt als:

- een meerderheid van de lidstaten (in sommige gevallen een tweederdemeerderheid) het voorstel goedkeurde
en
- ten minste 255 stemmen ten voordele van het voorstel werden uitgebracht (d.w.z. 73,9% van het totaal van 345 stemmen)

Bovendien kon op verzoek van een lidstaat worden nagegaan of de gekwalificeerde meerderheid minstens 62% van de totale bevolking van de Unie vertegenwoordigde. Indien dit niet het geval was, werd het besluit niet aangenomen.

Op bepaalde zeer gevoelige gebieden (bijvoorbeeld het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid, belastingen) moesten de beslissingen van de Raad echter met eenparigheid van stemmen worden genomen. Dit hield in dat elke lidstaat ten voordele van de beslissing moest stemmen om deze goedgekeurd te krijgen. Met andere woorden, elke lidstaat beschikte op deze gebieden over een vetorecht.

2.2.2.2 Ná Lissabon

Het stemmen per gekwalificeerde meerderheid wordt de standaardprocedure. Beslissingen over externe betrekkingen, belastingen en defensie moeten evenwel nog steeds unaniem genomen worden.

Tot 31 oktober 2014 zal het huidige systeem van gekwalificeerde meerderheid blijven gelden. Vanaf 1 november 2014 worden de regels over de gekwalificeerde meerderheid gewijzigd. Vanaf dan zal een meerderheid van 55% van de lidstaten uit minimaal 15 landen die minstens 65% van de totale EU-bevolking vertegenwoordigen, nodig zijn. Daarbij moet een blokkeringsminderheid uit minstens vier lidstaten bestaan.

Tijdens een overgangperiode van 1 november 2014 tot 31 maart 2017 kan een lid van de Raad echter vragen dat een welbepaald besluit wordt genomen volgens het vroegere systeem van gekwalificeerde meerderheid. Bovendien zal tijdens deze overgangperiode de 'formule van Ioannina' van toepassing zijn, die het makkelijker maakt een blokkeringsminderheid te vormen: wanneer 75% van een blokkeringsminderheid wordt bereikt, gaat de Raad niet tot stemming over, maar moet de voorzitter naar een bevredigende oplossing zoeken.

Vanaf 1 april 2017 zal deze formule blijven bestaan, maar worden de percentages om er een beroep op te doen, verlaagd. Er zal met name minstens 55% van de bevolking of minstens 55% van het aantal lidstaten in minderheid nodig zijn om alsnog een blokkeringsblok te vormen. De overige voorwaarden van de Ioannina-formule zijn de volgende:

- het kan geen uitstel sine die worden
- de beslissing moet in principe binnen een redelijke termijn worden genomen
- het reglement van de Raad blijft van toepassing, waardoor elke lidstaat een stemming kan vragen, zelfs al blijft het aan de appreciatie van het voorzitterschap om er al dan niet gevolg aan te geven.

Daarnaast zal het compromis van Ioannina slechts bij unanimitie gewijzigd kunnen worden

2.2.3 Vertegenwoordiging van de lidstaten

Elke EU-lidstaat beschikt in Brussel over een permanent team ('vertegenwoordiging') dat hem vertegenwoordigt en zijn nationale belangen op Europees niveau verdedigt. Aan het hoofd van elke vertegenwoordiging staat de ambassadeur van het betrokken land bij de EU.

Deze ambassadeurs ('permanente vertegenwoordigers' genaamd) vergaderen wekelijks in het kader van het Comité van permanente vertegenwoordigers (COREPER). Dit comité bereidt de werkzaamheden van de Raad voor (o.a. met betrekking tot visserij en veterinaire maatregelen), met uitzondering van de meeste landbouwaangelegenheden die onder het Speciaal Comité voor de landbouw vallen (markt- en prijsbeleid, directe inkomenssteun, plattelandsbeleid). Bij zijn werkzaamheden wordt het COREPER bijgestaan door een aantal werkgroepen die uit ambtenaren van de overheden van de lidstaten bestaan.

2.3 De Europese Raad

De Europese Raad van Staatshoofden en Regeringsleiders (kortweg: de Europese Raad) bepaalt de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten van de Europese Unie. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is de Europese Raad een van de zeven officiële instellingen van de EU geworden. Als gevolg hiervan worden de bijeenkomsten juridisch gescheiden van de Raad.

De nieuwe permanente voorzitter van de Europese Raad wordt verkozen door de leden van de Europese Raad voor een termijn van 30 maanden, ter vervanging van het vroegere rotatiesysteem waarbij iedere 6 maanden een lidstaat het voorzitterschap op zich neemt. Herman van Rompuy is aan de slag gegaan als eerste President van Europa. Het ambt is grotendeels administratief en coördinerend van aard. De Europese Raad wordt twee keer per half jaar door zijn voorzitter bijeengeroepen. Als het vanwege de situatie nodig is, belegt de voorzitter een buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad. De voorzitter licht het Europees Parlement in na afloop van de vergaderingen van de Europese Raad, en is contactpunt voor landen buiten de EU.

De permanente voorzitter van de Europese Raad geeft ook de nodige impulsen voor de ontwikkeling van de Unie en bepaalt de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten. Op deze topbijeenkomsten wordt het algemene EU-beleid bepaald en worden kwesties opgelost die niet op een lager niveau konden worden geregeld (met name door de ministers op de gewone raadsvergaderingen). De Europese Raad heeft geen wetgevingsbevoegdheid.

De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten, zijn voorzitter en de voorzitter van de Commissie. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid neemt deel aan de werkzaamheden van de Europese Raad.

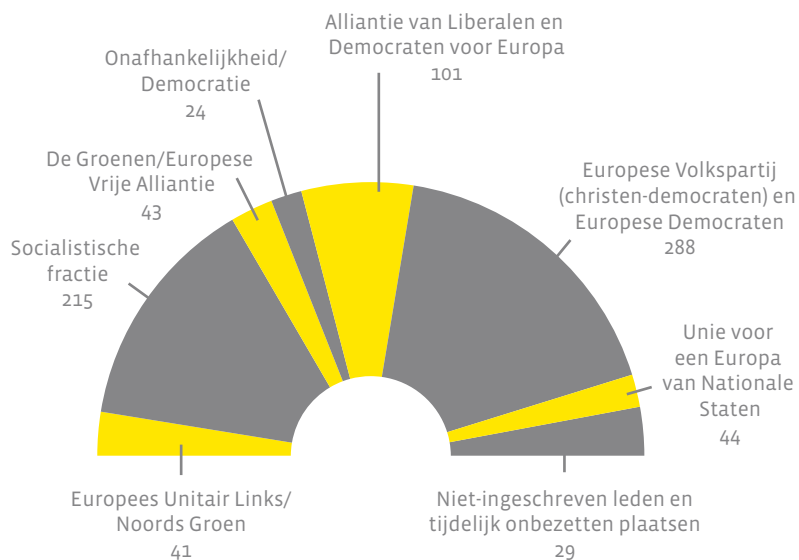
Afhankelijk van wat er op de agenda staat, kunnen de leden van de Europese Raad besluiten zich elk te laten bijstaan door een minister en, wat de voorzitter van de Commissie betreft, door een lid van de Commissie.

2.4 Het Europees Parlement

2.4.1 Samenstelling en taken

Het Europees Parlement wordt rechtstreeks door de burgers van de Europese Unie verkozen om telkens gedurende vijf jaar hun belangen te vertegenwoordigen. De laatste verkiezingen vonden plaats in 2009. De leden van het Europees Parlement zijn niet volgens nationaliteit ingedeeld maar in zeven Europese politieke fracties, die voortkomen uit meer dan honderd nationale politieke partijen.

Politieke fracties van het Europees Parlement
Stand van zaken maart 2008 - totaal: 785

De vertegenwoordiging van de lidstaten in het Europees Parlement is gebaseerd op de bevolkingsgrootte van de lidstaten, waarbij de grootste landen wat minder en de kleinste landen wat meer zetels hebben dan hen op basis van het bevolkingsaantal zou toekomen. Zo heeft elk land maximaal 99 en minimaal 5 zetels.

Het Europees Parlement heeft drie hoofdtaken:

1. Europese wetgeving vaststellen. Voor de (beperkte) materies waar de Raad de enige bevoegde wetgever is, moet zij het Parlement raadplegen. Op veel beleidsterreinen oefent de Raad haar wetgevende bevoegdheid evenwel uit samen met het Parlement, via de medebeslissingsprocedure (bijvoorbeeld landbouw).
2. Democratische controle uitoefenen. Het Parlement oefent een democratische controle uit op de andere Europese instellingen en in het bijzonder op de Commissie. Dit doet het bijvoorbeeld door:
  - de benoeming van de leden van de Commissie goed te keuren of af te wijzen.
  - via een motie van wantrouwen de Commissie tot aftreden te dwingen.
  - via zijn leden regelmatig vragen te stellen aan de Commissie en de Raad, die verplicht beantwoord moeten worden.

Het Parlement voorziet ook elke EU-top (bijeenkomsten van de Europese Raad) van informatie. Bij de opening van elke Europese top wordt de voorzitter van het Parlement verzocht de standpunten en de bezorgdheden van het Parlement uiteen te zetten ten aanzien van actuele problemen en onderwerpen die op de agenda van de Europese Raad staan.

3. Begrotingsautoriteit. De jaarlijkse begroting van de EU wordt gezamenlijk vastgesteld door het Parlement en de Raad. Op het einde van de begrotingsprocedure keurt het Parlement de begroting in haar totaliteit goed of verwierpt ze.

De werkzaamheden van het Parlement verlopen in twee fasen:

- De voorbereiding van de plenaire vergadering. De voorbereiding gebeurt door de leden in het kader van de parlementaire commissies die bevoegd zijn voor de verschillende werkerreinen van de Europese Unie. De onderwerpen van het debat worden ook door de politieke fracties behandeld.
- De eigenlijke plenaire vergadering. De plenaire vergaderingen vinden meestal plaats in Straatsburg (één week per maand) en soms in Brussel (slechts twee dagen). Tijdens deze vergaderingen behandelt het Parlement de wetsvoorstellen en stemt het over de amendementen, voor het zich uitspreekt over de volledige tekst. Andere agendapunten zijn de 'mededelingen' van de Raad of de Commissie, of actuele kwesties in de Europese Unie of in de rest van de wereld.

2.4.2 Invloed van het Verdrag van Lissabon

Als gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon wordt het aantal Europarlementariërs teruggebracht van 785 naar 750 plus de voorzitter. Tot de invoering van de nieuwe regeling na de volgende Europese verkiezingen zetelen nog 18 bijkomende leden in het Europees parlement als observator.

Ook beslist het Europees Parlement vanaf nu op veel meer terreinen mee volgens de gewone wetgevingsprocedure. Landbouw is een van deze beleidsdomeinen.

De rol van nationale parlementen wordt vergroot. De parlementen krijgen nu 8 in plaats van 6 weken om Europese wetsvoorstellen te bestuderen alvorens ze bij de Europese Commissie een klacht indienen wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel. Om te voorkomen dat het Europees Parlement regels uitvaardigt die evengoed of beter op nationaal vlak genomen kunnen worden, is er een gele- en een oranje kaartprocedure mogelijk. Van de gele kaart is sprake als een derde van de nationale parlementen van de Unie het niet eens is met een voorstel van de Europese Commissie. Het dagelijks bestuur moet dan zijn werk overdoen en verduidelijken waarom zij de regeling toch noodzakelijk acht. De oranje kaart vraagt de Commissie het voorstel van tafel te halen als meer dan de helft van het aantal nationale parlementen het initiatief niet ziet zitten. Blijft de Commissie bij haar standpunt, dan kan een meerderheid van het Europees Parlement of de Raad van Ministers (55% van de stemmen) de Commissie dwingen het voorstel van tafel te halen.

2.5 De Europese Commissie

2.5.1 Samenstelling en rol

Elke vijf jaar wordt een nieuwe Commissie benoemd. Deze benoeming gebeurt binnen de zes maanden volgend op de verkiezing van het Europees Parlement.

Net zoals de Raad, bestaat de Commissie uit 27 vrouwen en mannen - één uit elk EU-land. Informeel staan de leden van de Commissie bekend als 'commissarissen'. Zij hebben allen eerder politieke functies bekleed in hun land van herkomst en velen onder hen zijn minister geweest, maar als Commissielid moeten zij dus handelen in het belang van de EU als geheel en mogen zij geen instructies van de nationale regeringen aanvaarden. Dit in tegenstelling tot de leden van de Raad, die in het belang van hun eigen land handelen. De Commissie is immers onafhankelijk van de nationale regeringen. Het is haar taak de belangen van de EU als geheel te vertegenwoordigen en te behartigen.

De huidige Commissie is aangesteld voor de periode 2010-2014 en staat onder leiding van José Manuel Barroso. Binnen zijn college zijn er 4 Commissarissen waarmee we in contact komen binnen de landbouw- en visserijfilière:

Dacian Ciolos (RO)	Europees Commissaris voor Landbouw en Plattelandsontwikkeling
Maria Damanaki (GRC)	Europees Commissaris voor Maritieme Zaken en Visserij
John Dalli (MLT)	Europees Commissaris voor Gezondheid en Consumentenbescherming
Janez Potocnik (SVN)	Europees Commissaris voor Milieu

Ook België heeft een Europese Commissaris geleverd:
Karel De Gucht is de Europese Commissaris bevoegd voor handel.

2.5.2 Taken

2.5.2.1 Overzicht

De Europese Commissie vervult vier hoofdtaken:

1. Indienen wetsvoorstellen bij het Parlement en bij de Raad
2. Uitvoering van het Europees beleid en van de EU-begroting
3. Zorg dragen voor de handhaving van het Europees recht.
4. De EU vertegenwoordigen op internationaal vlak

2.5.2.2 Indienen wetsvoorstellen bij het Parlement en bij de Raad

De Commissie heeft in principe het 'recht van initiatief'. Dit betekent dat alleen de Commissie verantwoordelijk is voor het opstellen van nieuwe wetsvoorstellen, die zij indient bij het Parlement en aan de Raad voorlegt. Deze wetsvoorstellen moeten de belangen van de EU en haar burgers dienen en niet die van bepaalde landen of industrieën. De Commissie handelt immers in het belang van de EU.

De Commissie zal slechts maatregelen op Europees niveau voorstellen als zij van oordeel is dat een probleem zo doeltreffender kan worden opgelost dan op nationaal, regionaal of lokaal niveau (subsidiariteitsbeginsel). Als de Commissie dan toch EU-wetgeving nodig acht, dan doet zij hiertoe een voorstel. De eerder technische aspecten worden besproken en geregeld in de verschillende comités of werkgroepen waar de Commissie en experts van de Lidstaten vertegenwoordigd zijn. (comitologie)

2.5.2.3 Uitvoering van het Europees beleid en van de EU-begroting

Als uitvoerend orgaan van de EU is de Commissie verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van de EU-begroting. In de praktijk wordt het grootste deel van de uitgaven gedaan door de nationale en lokale overheden, maar de Commissie is verantwoordelijk voor het toezicht hierop - onder het oog van de Rekenkamer.

Ook voert de Commissie het door het Parlement en de Raad vastgestelde beleid uit, bijvoorbeeld het Gemeenschappelijk landbouwbeleid, het mededingingsbeleid,...

2.5.2.4 Zorg dragen voor de handhaving van het Europees recht

De Commissie is, samen met het Hof van Justitie, verantwoordelijk voor de juiste toepassing van de EU-wetgeving in alle lidstaten.

De Commissie kan daartoe een procedure inleiden die 'inbreukprocedure' wordt genoemd. Dit houdt in dat aan de regering van de lidstaat een officiële brief wordt gestuurd met de omschrijving van de vermeende schending van de EU-wetgeving. De lidstaat moet de Commissie binnen een bepaalde termijn een gedetailleerd antwoord bezorgen. Als de situatie met deze procedure niet wordt verholpen, verwijst de Commissie de zaak naar het Hof van Justitie, dat straffen kan opleggen. Het arrest van het Hof is bindend voor zowel de lidstaten als de Europese instellingen.

2.5.2.5 De EU vertegenwoordigen op internationaal vlak

De Commissie vertegenwoordigt, samen met de Europese Dienst voor extern optreden (via de EU delegaties), de EU op internationaal vlak. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij onderhandelingen over overeenkomsten tussen de EU en derde landen en op internationale fora, zoals de Wereldhandelsorganisatie.

2.5.3 Organisatie

Het personeel van de Commissie is verdeeld in afdelingen die bekend staan als 'directoraten-generaal' (DG's) en 'diensten' (zoals de Juridische dienst). Elk Directoraat-Generaal is verantwoordelijk voor een bepaald beleidsterrein en staat onder leiding van een directeur-generaal die verantwoording verschuldigd is aan een van de leden van de Commissie.

Het zijn eigenlijk de DG's die de wetgevingsvoorstellen uitwerken en opstellen, maar deze voorstellen zijn pas officieel wanneer ze door de Commissie op haar wekelijkse vergadering worden goedgekeurd.

3 Europese besluitvorming vóór en ná de inwerkingtreding van het verdrag van Lissabon

De voornaamste soorten EU-wetgeving zijn richtlijnen en verordeningen. Richtlijnen stellen een gemeenschappelijk doel voor alle lidstaten vast, maar de nationale overheden kunnen zelf beslissen in welke vorm en met welke methoden zij dat doel willen bereiken. Gewoonlijk krijgen de lidstaten een tot twee jaar tijd om een richtlijn uit te voeren. Verordeningen gelden rechtstreeks in de hele EU zodra ze in werking treden. Lidstaten moeten daarvoor geen maatregelen nemen.

Er bestaan verschillende procedures om nieuwe EU-wetgeving in te voeren. Welke procedure van toepassing is op welke materie wordt per geval op verschillende wijzen geregeld in de verdragen.

3.1 Vóór Lissabon

3.1.1 Medebeslissingsprocedure

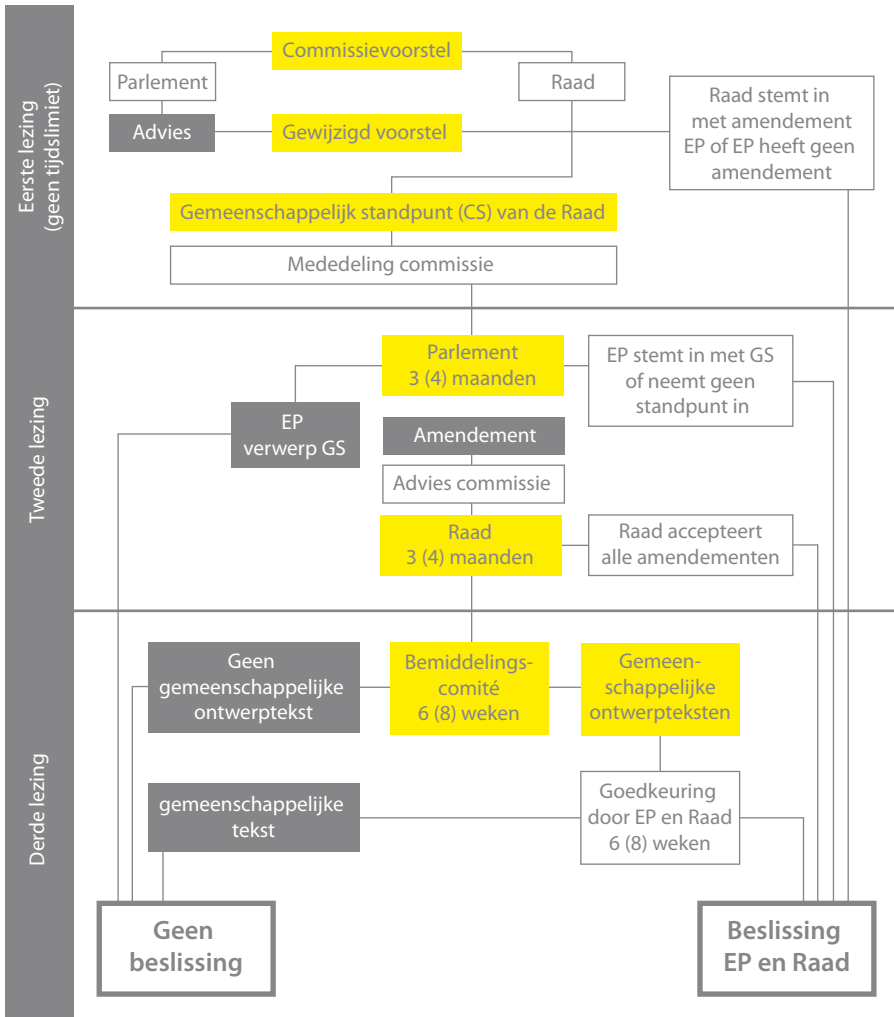
De medebeslissingsprocedure hield in dat zowel de Raad als het Parlement akkoord moest gaan met en overeenstemming moest bereiken over het wetsvoorstel van de Commissie. Beiden moesten beslissen.

De procedure voorzag twee opeenvolgende 'lezingen' in elk van beide instellingen. Als in deze beide lezingen overeenstemming werd bereikt, kon de wet tot stand komen. Zo niet, dan werd het voorstel voorgelegd aan een bemiddelingscomité dat bestond uit vertegenwoordigers van de Raad en eenzelfde aantal vertegenwoordigers van het Parlement. Zodra het comité tot een akkoord was gekomen, werd de overeengekomen tekst opnieuw naar het Parlement en de Raad gestuurd, zodat zij de tekst definitief als wet konden aannemen. Bemiddeling werd steeds zeldzamer. Omdat de drie instellingen goed samenwerkten, werd de meeste wetgeving in de medebeslissingsprocedure namelijk in eerste of in tweede lezing aangenomen.

Medebeslissing

3.1.2 Raadplegingsprocedure

De raadplegingsprocedure werd gebruikt voor een aantal specifieke domeinen zoals economie en landbouw. Op basis van een voorstel van de Commissie raadpleegde de Raad het Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Het Parlement kon:

- het voorstel van de Commissie goedkeuren
- het verwerpen
- om wijzigingen vragen

Als er gevraagde wijzigingen waren, moest de Commissie de door het Parlement gevraagde wijzigingen onderzoeken. Als de Commissie sommige daarvan aanvaardde, stuurde zij de Raad een gewijzigd voorstel toe.

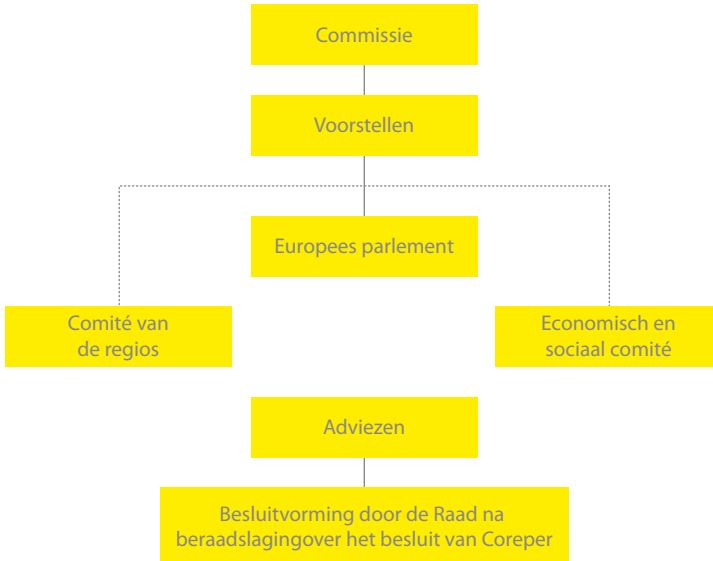
De Raad onderzocht het geamendeerde voorstel en kon het aannemen of het verder wijzigen. Net als bij alle andere procedures kon de Raad het voorstel van de Commissie alleen wijzigen met eenparigheid van stemmen.

3.1.3 Instemmingsprocedure

De instemmingsprocedure hield in dat de Raad bepaalde zeer belangrijke besluiten slechts met instemming van het Europees Parlement kon nemen.

Dit was dezelfde procedure als de raadplegingsprocedure, met het verschil dat het Parlement een voorstel niet kon amenderen: het moest het aannemen of verwerpen. Voor de aanneming ('instemming') was een absolute meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

De instemmingsprocedure werd meestal gebruikt voor verdragen met andere landen, waaronder de toetredingsverdragen met nieuwe lidstaten.

3.2 Ná Lissabon

Het EG-verdrag en EU-verdrag kende geen uniforme wetgevingsprocedure. De bevoegdheden tot het vaststellen van ondermeer richtlijnen en verordeningen werden per geval op verschillende wijzen geregeld in de verdragen. Het Verdrag van Lissabon heeft o.a. de ambitie om dit grote aantal procedures te verminderen.

3.2.1 De uniforme wetgevingsprocedure van artikel 294 VWEU

Het Verdrag van Lissabon voegt de wetgevingsprocedure en de wetgevingsinstrumenten (de 'rechtshandelingen') samen in één hoofdstuk van het verdrag: 'Rechtshandelingen van de Unie, vastleggingsprocedures en overige bepalingen' (afdeling 6, hoofdstuk 2).

Medebeslissingsprocedure   **Lissabon**   Nieuwe 'gewone' procedure

Artikel 294 VWEU is het centrale artikel uit dat hoofdstuk 2 en regelt de nieuwe 'gewone' wetgevingsprocedure. Deze procedure, waarin de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement samen wetgevende en andere maatregelen tot stand kunnen brengen is eigenlijk de oude medebeslissingsprocedure. Die gewone wetgevingsprocedure start met een initiatief van de Europese Commissie, die daartoe bevoegd is. Het Europees Parlement kan nog steeds geen wetgeving initiëren. Wel kunnen burgers¹ of het Europees Parlement, via de wetgevingsresolutie, de Commissie vragen een initiatief te nemen. Via de werking van de oranjekaartprocedure kunnen samenwerkende nationale parlementen een voorstel blokkeren².

-
- 1 Volgens de procedure van het burgerinitiatief waarbij het verzoek dient uit te gaan minstens één miljoen burgers uit een significant aantal lidstaten. (artikel 11 EU-verdrag)
  - 2 Artikel 69 VWEU verwijst naar de procedure in het subsidiariteits- en proportionaliteitsprotocol bij het verdrag van Lissabon.

De gewone wetgevingsprocedure:

- staat toe dat Raad en Parlement invloed uit kunnen oefenen op wetsvoorstellen en via verschillende lezingen dichter bij elkaar worden gebracht. De doelstelling is om het Europese Parlement een volwaardig aandeel in Europese wetgeving te geven
- zorgt ervoor dat zowel het Parlement als de Raad het recht van amendement heeft, waarvan zeker door het Europees Parlement wellicht frequent gebruik zal worden gemaakt
- is voorgeschreven voor nagenoeg alle richtlijnen en verordeningen, maar ook de besluitvorming over andere instrumenten verloopt nogal eens via die weg

Bij uitzondering worden bepaalde maatregelen nog door de Raad zelf vastgesteld via een buitengewone wetgevingsprocedure, maar ook daar is, op één uitzondering na (artikel 92 VWEU), ofwel de goedkeuring ofwel het advies van het Europees Parlement vereist.

3.2.2 Wetgevingshandelingen en niet-wetgevingshandelingen

Om de bevoegdheden van de Unie uit te oefenen, kunnen de instellingen verordeningen, richtlijnen, besluiten, aanbevelingen of adviezen vaststellen³. De richtlijnen, verordeningen, adviezen en aanbevelingen hebben hetzelfde karakter als die in het huidige artikel 249 EG-Verdrag. Alleen de beschikking uit het oude EG-Verdrag heet voortaan 'besluit' en is ook bindend in al haar onderdelen.

Binnen deze categorieën rechtshandelingen, maakt het VWEU een onderscheid tussen wetgevingshandelingen en niet-wetgevingshandelingen:

Wetgevingshandelingen	Niet-wetgevingshandelingen
= besluiten die via een (gewone) of bijzondere wetgevingsprocedure tot stand zijn gekomen	= besluiten die via een delegatie of ter uitvoering van een wetgevingshandeling worden genomen
Artikel 289, derde lid, VWEU	Artikel 290 en 291 VWEU

---

³ Ingevolge artikel 288 VWEU.

Het verschil tussen een wetgevingshandeling en een niet-wetgevingshandeling is van formele aard. Een gedelegeerde verordening of uitvoeringsverordening die door de Commissie op basis van een wetgevingshandeling in delegatie of als uitvoering wordt vastgesteld, zal vaak eveneens materiële wetgeving met algemeen verbindende voorschriften bevatten.

Het onderscheid tussen wetgevingshandelingen en niet-wetgevingshandelingen is wel van groot belang. Niet-wetgevingshandelingen zijn hiërarchisch ondergeschikt aan de wetgevingshandelingen. Die hiërarchie tussen hoofdbesluiten en besluiten die bijvoorbeeld in comitologie tot stand kwamen, bestond nog niet onder het EG-Verdrag. Als de Commissie die uitvoeringsregels maakte, hadden die dezelfde juridische status als de basisbesluiten waaraan de Commissie de bevoegdheid tot uitvoering verleende.

3.2.3 Delegatie en uitvoering na Lissabon en de invloed op comitologie

---

Wanneer wetgeving wordt gemaakt, kunnen de Raad en het Europees Parlement de bevoegdheid tot het aanvullen en wijzigen van de regeling delegeren. Dit gebeurt op voorstel van de Commissie in de wetgevingshandeling. Deze delegatie mag enkel voor niet-essentiële onderdelen gebeuren. Hierdoor ontstaat een ondergeschikte rol voor de Commissie die – pas na delegatie – de minder belangrijke onderwerpen kan regelen. De delegatiemogelijkheden zijn bovendien niet onbeperkt. De Raad en het Parlement kunnen immers de delegatie opnieuw intrekken. Daarnaast treedt de gedelegeerde niet-wetgevingshandeling pas in werking als het Parlement of de Raad binnen een bepaalde termijn geen bezwaar heeft gemaakt.

Wat momenteel nog onduidelijk is in deze procedure, is de betekenis van het huidige comitologie-fenomeen. Via het comitologie-systeem kunnen lidstaten betrokken worden bij het wetgevende werk van de Commissie. Dit gebeurt via comités waarin vertegenwoordigers van lidstaten zitten, met name de beheers-, regelings- en toetsingscomités. Hiervoor moet deze procedure in overeenstemming gebracht worden met het VWEU. Dit vereist een wijziging van het huidige Comitologiebesluit uit 1999.

De VWEU biedt de verrassende mogelijkheid dat een basis-wetgevingshandeling gewijzigd kan worden door een niet-wetgevingshandeling die in delegatie vastgesteld wordt door de Commissie. Met andere woorden: de lagere regeling kan een hogere regeling wijzigen of zelfs buiten werking stellen.

Indien een verordening (een wetgevingshandeling) een delegatie voorziet, kan op basis hiervan een niet-wetgevingshandeling tot stand komen. Dit is naar rechtskarakter een ondergeschikte niet-wetgevingshandeling en heet: een gedelegeerde verordening. Indien een richtlijn (een wetgevingshandeling) deze delegatie zou bevatten, dan zou het besluit dat in delegatie genomen werd, een gedelegeerde richtlijn heten.

Wetgevingshandeling	Delegatie	Delegatiehandeling
Verordening	Delegatie	Gedelegeerde Verordening
Richtlijn	Delegatie	Gedelegeerde Richtlijn

3.2.4 Uitvoeringshandelingen

Uitvoeringshandelingen

= juridische handelingen die nodig zijn om het Europese recht te implementeren via bijvoorbeeld de juridische omzetting van richtlijnen.

Artikel 291 VWEU

De lidstaten en de Commissie zijn verantwoordelijk voor de uitvoeringshandelingen. Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie betekent 'uitvoering' zowel het opstellen van uitvoeringsvoorschriften door in principe de Commissie, als het uitvoeren van die voorschriften zelf.

Als een verordening een uitvoeringsbevoegdheid toekent aan de Commissie en die maakt op basis daarvan uitvoeringsregels, dan heet dat product een uitvoeringsverordening. Bij een richtlijn wordt dat een uitvoeringsrichtlijn.

Wetgevingshandeling		Uitvoeringshandeling
Verordening		Uitvoeringsverordening
Richtlijn		Uitvoeringsrichtlijn

3.2.5 Comitologie – de toekomst

De basis voor een nieuwe comitologieprocedure werd gelegd (artikel 291, tweede lid, VWEU). Bij het vaststellen van eenvormige uitvoeringsvoorwaarden zou de Commissie zich kunnen laten adviseren door deskundigen of gespecialiseerde comités. Die bestaan al dan niet uit vertegenwoordigers van de lidstaten. De Raad en het Parlement bepalen bij verordening algemene voorschriften en beginselen over de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren.

Momenteel blijft de moeilijkheid hierbij dat er geen helder onderscheid is aangebracht tussen delegatie en uitvoering.

4 Europese besluitvorming inzake Landbouw en Visserij ná Lissabon

4.1 Co-decisie of medebeslissingprocedure

De meeste landbouw- en visserijdossiers vielen tot 30 november 2009 onder de 'raadgevende procedure'. Dit hield in dat het Europees Parlement wel een advies kon geven, maar dat uiteindelijk enkel de Raad van landbouw- en visserijministers tot een politiek akkoord moest komen over een dossier. Of hierbij al dan niet rekening gehouden werd met het advies van het Europees Parlement, daar besliste de Raad volledig zelfstandig over.

Sinds 1 december 2010 is het Europees Parlement een volwaardige onderhandelingspartner: bijna alle landbouw- en visserijdossiers vallen onder 'co-decisie'. Er komt dus een derde belangrijke onderhandelingspartner in zicht. Naast de Commissie die het voorstel op tafel legt en de Raad die tot een politiek akkoord moet komen over het voorstel van de Commissie, zal nu ook het Europees Parlement een volwaardige rol vervullen in de landbouw- en visserijmateries. (uitzondering: TAC" blijft exclusief voor Raad voorbehouden)

De medebeslissingsprocedure komt er kortweg op neer dat de Raad en het Europees Parlement tot een akkoord moeten komen over het voorstel van de Commissie. Het voorzitterschap staat steeds in voor de contacten met het Europees Parlement (in eerste instantie de rapporteur van het dossier).

De medebeslissingsprocedure verloopt in drie stappen:

- 1e lezing: De Raad en het Parlement behandelen afzonderlijk het voorstel en gaan op basis van het standpunt van de Raad en amendementen van het Parlement na of een globaal akkoord mogelijk is
- 2e lezing: deze procedure is dezelfde als bij de 1e lezing maar handelt over een herzien voorstel
- Conciliatie: De Commissie en het voorzitterschap bemiddelen tussen de Raad en het Parlement

De invoering van de co-decisieprocedure voor landbouw en visserijdossiers zal op Europees niveau een grote impact hebben. Maar ook voor het Departement Landbouw en Visserij zal dit een aangepaste werking vragen. Goede contacten met de leden van het Europees Parlement en een grondige voorbereiding en opvolging van belangrijke dossiers in het Europees Parlement zal meer dan ooit nodig zijn. De experten zullen in de Raadswerkgroepen hun dossier grondig moeten opvolgen zodat de standpunten van de Lidstaten gekend zijn. Anderzijds zullen ook de discussies over deze dossiers in de commissies Landbouw en Visserij van het Europees Parlement ook aandacht vragen.

Tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in de tweede jaarhelft van 2010 zal de Permanente Vertegenwoordiging en de Belgische woordvoerder in het Speciaal Comité Landbouw hierdoor veel contacten moeten onderhouden met het Europees Parlement. Dit kan als een goede start gezien worden voor verdere netwerking en overleg met de Europese Parlementsleden die de landbouw en visserijdossiers opvolgen.

4.2 Comitologie – de vele beheers- en andere comités

Lissabon is het eerste verdrag dat een impact heeft op de comitologie. Het Verdrag wil de rol van het Europees Parlement versterken (en die van de lidstaten verzwakken). De herziening van het comitologiebesluit zal ongeveer 1 jaar in beslag nemen. Dit wordt hopelijk afgerond onder het Belgische voorzitterschap.

Het aantal soorten comités wordt teruggebracht. De impact van de lidstaten zal dus kleiner worden, die van het Europees Parlement zal toenemen. Bovendien wenst de Commissie haar autonomie uit te breiden, ten nadele van de lidstaten.

4.2.1 Artikel 290 en 291 Verdrag van Lissabon

Het Verdrag van Lissabon bevat 2 artikelen met betrekking tot comitologie: artikel 290 en artikel 291.

Artikel 290 Verdrag van Lissabon

Gedelegeerde besluiten = aanvullende, niet-essentiële besluiten

---

Vervallen van regelgevend comité met toetsing (=RPT)

Voor alle aanvullende, niet-essentiële wetgeving zal de Commissie een voorstel voorleggen aan de Raad en het Europese Parlement. Deze laatste instellingen zullen gedurende een bepaalde periode bezwaar kunnen aantekenen. Als geen bezwaar aangetekend wordt, zal de wetgeving stilzwijgend aanvaard worden. Er zal een gekwalificeerde meerderheid in de Raad nodig zijn om het voorstel van de Commissie te blokkeren. De grote vernieuwing hierin is dat de lidstaten niet meer rechtstreeks betrokken zullen worden bij dit deel van de besluitvorming. Meer nog: er zal een gekwalificeerde meerderheid nodig zijn om een voorstel te kunnen blokkeren.

Er staan de Raad, het Europese Parlement en de Commissie nog wat uren onderhandeling te wachten om uit te klaren welke wetgeving wel en niet onder artikel 290 valt. Bij de eerste onderhandelingsronde, die grotendeels achter gesloten deuren en in 'intieme kring' is verlopen, is overigens wel overeengekomen dat op gepaste tijdstippen nationale experts zullen gehoord worden over de dossiers die onder artikel 290 vallen, dit om het verlies aan impact van de lidstaten te compenseren.

Artikel 291 Verdrag van Lissabon

Uitvoering van wetgeving *sensu stricto* ('juridisch bindende handelingen') door de Commissie

---

Herziening huidig comitologiebesluit

Maar er is ook goed nieuws: bijna alle dossiers die nu door onze Vlaamse experts behartigd worden in de beheers- en raadgevende comités, zullen ook in de toekomst door hen behartigd worden, aangezien deze dossiers onder artikel 291 vallen.

4.2.2 De comités

In het huidige comitologiebesluit is er sprake van 4 soorten comités: raadgevend comité, beheerscomité, regelgevend comité, regelgevend comité met toetsing (door het Europese Parlement).

Het aantal comités zal teruggebracht worden van 4 naar 2:

Raadgevend comité	Lissabon	Raadgevend comité
Regelgevend comité	Lissabon	Onderzoekscomité
Beheerscomité	Lissabon	
~~Regelgevend comité met toetsing~~		

De Commissie heeft hierover in maart een eerste voorstel op tafel gelegd. Maar ook over dit voorstel wordt een akkoord pas op lange termijn verwacht.

Het huidig voorstel houdt in dat:

- In de onderzoekscomités een blokkeringsmeerderheid (>255 stemmen) nodig is om een voorstel van de Commissie te blokkeren.
- Zowel bij een gekwalificeerde meerderheid als bij een blokkeringsmeerderheid (en ook bij een 'non avis'), de Commissie om 'dringende en gefundeerde redenen' alsnog haar initieel voorstel kan doordrukken.
- De schriftelijke procedure wordt uitgebreid: de Commissie kan om 'gefundeerde redenen', een voorstel elektronisch rondsturen naar de lidstaten, en een termijn voor reactie opleggen. Bij geen reactie wordt het voorstel als 'aanvaard' beschouwd.
- Voor alle comités een openbaar register met de notulen bijgehouden wordt en een huishoudelijk reglement opgesteld wordt.
- De procedure om naar de Raad te stappen als er geen akkoord gevonden wordt binnen het onderzoekscomité, geschrapt wordt. De Commissie kan haar voorstel intrekken, wijzigen of later opnieuw op tafel leggen.

Wat het luik comitologie betreft zal het departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid een blijvende rol te spelen hebben in de beheerscomités en de expertengroepen (art. 291 VWEU). De wijze van besluitvorming kan echter wijzigen. De uitwerking van de nieuwe comitologieprocedure moet nog gebeuren maar de schrapping van de procedure-stap om met een voorstel naar de Raad te gaan, heeft mogelijks wel grote impact. Het kan zowel een voordeel of nadeel zijn dat een dossier geblokkeerd wordt. Alles hangt hierbij af van de inhoud en het belang van het dossier.

4.3 Openbaarheid

Alle wetgevende voorstellen zullen in de Raad publiek behandeld worden. De politieke, oriënterende debatten vallen hier buiten. De procedurele vergaderingen van de Raad van de Europese Unie, inclusief het stemmen van de lidstaten, zijn openbaar en worden uitgezonden. Alle burgers van de Europese Unie zullen dus van dichterbij en op een meer transparante manier het besluitvormingsproces kunnen volgen.

Vanaf 1 december 2009 bestaat de agenda van de Raad Landbouw en Visserij uit twee delen: een deel 'openbare beraadslaging' en een deel 'gesloten beraadslaging'. In de toekomst zullen meer gevoelige dossiers behandeld worden onder de vorm van lunches, oriënterende debatten, etc.

Colofon

Deze publicatie is een uitgave van de Vlaamse overheid, beleidsdomein Landbouw en Visserij.

Verantwoordelijke uitgever:

J. Van Liefveringe

Secretaris-generaal, Departement Landbouw en Visserij

Samenstelling:

Departement Landbouw en Visserij

Coördinatie en eindredactie:

Departement Landbouw en Visserij, afdeling Organisatie en Strategisch Beleid

Beeldmateriaal:

Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Organisatie en Strategisch Beleid

Vormgeving:

Team C&ICT Landbouw en Visserij

Druk:

Drukkerij Pen, Vosselaar

Nummer wettelijk depot:

D/2010/3241/275

Overname van de teksten is toegestaan mits bronvermelding.

Deze brochure is vrij te downloaden van de website:

www.vlaanderen.be/landbouw (Rubriek: Publicaties)

Of kan gratis besteld worden bij:

Departement Landbouw en Visserij

Afdeling Organisatie en Strategisch Beleid

Mevr. Sonja Coopmans

Ellips, 5e verdieping

Koning Albert II-laan 35, bus 40, 1030 Brussel

Tel. 02 552 77 67

e-mail: communicatie@lv.vlaanderen.be

